

Fylgiskjal III.**Samþykkt nr. 165, um félagslegt öryggi skipverja (endurskoðuð).**

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem kom saman til 74. þingsetu sinnar í Genf 24. september 1987 eftir kvaðningu stjórnar alþjóðavinnuáskrifstofunnar, hefur samþykkt tiltekna ábendingar um almannatryggingar skipverja, þ. m. t. þeirra sem starfa á skipum sem sigla undir öðrum þjóðfána en þeirra eigin, sem er þriðja mál á dagskrá þessa þings og

þar sem þingið hefur ákveðið að þessar ábendingar skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar, sem kemur í stað Samþykktar um sjúkratryggingar sjómanna frá 1936 og Samþykktar um félagslegt öryggi sjómanna frá 1946, gerir þingið í dag, 9. október 1987, eftirfarandi samþykkt sem nefna má Samþykkt um félagslegt öryggi skipverja (endurskoðuð), 1987:

I. KAFLI
ALMENN ÁKVÆÐI

1. gr.

Í þessari samþykkt:

- a. tákna hugtakið „aðildarríki“ hvert það aðildarríki Alþjóðavinnuáskrifstofnunarinnar sem samþykktin nær til;
- b. tákna hugtakið „landslög“ allar reglur sem gilda um almannatryggingar, auk laga og reglugerða;
- c. tákna hugtakið „skipverji“ hvern þann mann sem ráðinn er til hvers konar starfa um borð í hafskipi, sem siglir með farm eða farþega í ábataskyni eða er notað með einhverjum öðrum hætti í ábataskyni eða dráttarbát, sem notaður er á hafi úti, að undanskildum þeim mönnum sem starfa á:
  - i. litlum skipum, þ. m. t. skipum sem fyrst og fremst eru knúin vindorku, hvort sem þau eru búin hjálparvélum eða ekki;
  - ii. skipum svo sem olíuborum og borpöllum, þegar þau eru ekki á siglingu; hlutaðeigandi stjórnvöld í hverju aðildarríki skulu ákvarða til hvaða skipa og mannvirkja málsgreinar i og ii ná að höfðu samráði við hlutaðeigandi heildarsamtök útgerðarmanna og sjómanna;
- d. tákna hugtakið „ómagi“ það sem tilgreint er í landslögum;
- e. tákna hugtakið „eftirlifendur“ þá menn sem eru skilgreindir eða viðurkenndir sem slíkir af þeim landslögum sem þeir hljóta bætur samkvæmt; þar sem menn eru skilgreindir eða viðurkenndir sem eftirlifendur í viðkomandi landslögum, aðeins með því skilyrði að þeir hafi verið í sambúð með hinum látna, telst þetta skilyrði uppfyllt hvað varðar þá menn sem hafa haft aðalframfæri sitt frá hinum látna;
- f. tákna hugtakið „hlutaðeigandi aðildarríki“ það aðildarríki þar sem viðkomandi maður getur krafist bóta;
- g. tákna hugtakið „búseta“ og „íbúi“ venjulega búsetu;
- h. tákna hugtakið „skammtíma íbúi“ íbúa um stundarsakir;
- i. tákna hugtakið „heimsending“ flutning til þess staðar sem skipverjar eiga rétt á að vera sendir til samkvæmt lögum, reglugerðum eða heildarsamningum sem ná til þeirra;
- j. tákna hugtakið „án iðgjalda“ að bætur séu greiddar án beinna fjárframlaga frá bótaþega eða vinnuveitanda hans og án þess að krafist sé tiltekins undanfarandi starfstíma;

- k. hefur hugtakið „flóttamaður“ þá merkingu sem því er gefin í 1. gr. Samþykktar um stöðu flóttamanna frá 28. júlí 1951 og í 2. mgr., 1. gr., bókunar um stöðu flóttamanna frá 31. janúar 1967;
- l. hefur hugtakið „ríkisfangslaus maður“ þá merkingu sem því er gefin í 1. gr. Samþykktar um stöðu fólks án ríkisfangs frá 28. september 1954.

2. gr.

1. Samþykktin nær til allra skipverja og, þar sem það á við, ómaga þeirra og eftirlifenda.

2. Að höfðu samráði við hlutaðeigandi samtök útgerðamanna fiskiskipa og fiskimanna, að því marki sem slíkt telst framkvæmanlegt, skulu stjórnvöld beita ákvæðum þessarar samþykktar varðandi fiskveiðar í sjó sem eru stundaðar í ábataskyni.

3. gr.

Aðildarríkjum er skylt að hlíta ákvæðum í 9. gr. eða 11. gr. hvað varðar a.m.k. þrjá af eftirtöldum flokkum almannatrygginga:

- a. lækniþjónusta;
- b. sjúkrabætur;
- c. atvinnuleysisbætur;
- d. ellilífeyri;
- e. vinnuslysabætur;
- f. fjölskyldubætur;
- g. fæðingarstyrk;
- h. örorkubætur;
- i. eftirlifendabætur; þar með talinn einn af flokkunum sem tilgreindir eru í stafliðum c, d, e, h og i.

4. gr.

Sérhvert aðildarríki skal, við fullgildingu, tilgreina varðandi hvaða flokka, sem nefndir eru í 3. gr., það hyggst uppfylla skilyrði 9. eða 11. gr. og skal þá tilgreina sérstaklega varðandi hvern tiltekinn flokk hvort það hyggst beita lágmarkskröfum, skv. 9. gr., eða hámarkskröfum, skv. 11. gr.

5. gr.

Sérhvert aðildarríki getur síðar tilkynnt forstjóra alþjóðavinnu- og atvinnuleysisráðs að það samþykki, með gildistöku frá tilkynningardegi, þær skuldbindingar sem fram koma í einum eða fleiri flokkum, sem tilgreindir eru í 3. gr., sem ekki hafa þegar verið tilgreindir við fullgildingu samþykktarinnar, og skal þá tiltaka sérstaklega varðandi hvern þessara flokka hvort það hyggst beita lágmarkskröfum, skv. 9. gr., eða hámarkskröfum, skv. 11. gr.

6. gr.

Aðildarríki getur síðan, með því að senda tilkynningu um það til forstjóra alþjóðavinnu- og atvinnuleysisráðs, með gildistöku frá tilkynningardegi, ákveðið að beita ákvæðum 11. gr. í stað ákvæða 9. gr. varðandi hvaða flokk sem það hefur samþykkt.

II. KAFLI

Tryggingarvernd: Almennar kröfur.

7. gr.

Í landslögum sérhvers aðildarríkis skal skipverjum, sem lögin ná til, veitt vernd almannatrygginga sem er ekki minni en launafólk í landi nýtur hvað varðar hvern flokk almannatrygginga sem nefndur er í 3. gr. og landslög kveða á um.

8. gr.

Gera skal ráðstafanir til þess að maður, sem er ekki lengur aðili að skyldutryggingu almannatrygginga fyrir skipverja, haldi réttindum sínum ef hann eignast hlutdeild í sams konar kerfi fyrir launafólk í landi í sama aðildarríki. Þessi regla gildir á báða vegu.

Lágmarkskröfur.

9. gr.

Þegar aðildarríki hefur skuldbundið sig til að beita ákvæðum þessarar greinar varðandi einhvern flokk almannatrygginga eiga skipverjar og, þar sem það á við, ómagar þeirra og eftirlifendur, sem njóta verndar landslaga í aðildarríki, rétt á almannatryggingabótum, sem eru ekki minni, hvað varðar þau tilfelli sem bótaskyld eru, skilyrði fyrir bótum, bótafjárhæð og bóta tíma, en þær bætur sem tilgreindar eru í eftirfarandi ákvæðum Samþykktar um lágmark félagslegs öryggis frá 1952 hvað varðar viðkomandi flokk:

- a. hvað varðar lækniþjónustu í 8. gr., 10. gr. (1., 2. og 3. mgr.), 11. gr. og 12. gr. (1. mgr.);
- b. hvað varðar sjúkrabætur í 14. gr., 16. gr. (í tengslum við 65. eða 66. eða 67. gr.), 17. gr. og 18. gr. (1. mgr.);
- c. hvað varðar atvinnuleysisbætur í 20. gr., 22. gr. (í tengslum við 65. eða 66. eða 67. gr.), 23. gr. og 24. gr.;
- d. hvað varðar ellilífeyri í 26. gr., 28. gr. (í tengslum við 65. eða 66. eða 67. gr.), 29 gr. og 30 gr.;
- e. hvað varðar vinnuslysabætur í 32. gr., 34. gr. (1., 2. og 4. mgr.), 35. gr., 36 gr. (í tengslum við 65. eða 66 gr.) og 38. gr.;
- f. hvað varðar fjölskyldubætur í 40. gr., 42. gr., 43. gr., 44. gr. (í tengslum við 66. gr. þar sem hún á við) og 45. gr.;
- g. hvað varðar fæðingarstyrk í 47. gr., 49. gr. (1., 2. og 3. mgr.), 50. gr. (í tengslum við 65. eða 66. gr.), 51. gr. og 52. gr.;
- h. hvað varðar örorkustyrk í 54. gr., 56. gr. (í tengslum við 65. eða 66. eða 67. gr.), 57. gr. og 58. gr.;
- i. hvað varðar eftirlifendabætur í 60. gr., 62. gr. (í tengslum við 65. eða 66. eða 67. gr.), 63. gr. og 64. gr.

10. gr.

Aðildarríki er heimilt, í því skyni að uppfylla skilyrði staflíða a, b, c, d, g (hvað varðar lækniþjónustu), h eða i í 9. gr., að taka tillit til verndar trygginga sem ekki er kveðið á um í landslögum að séu skyldutryggingar fyrir skipverja þegar slíkar tryggingar:

- a. eru háðar eftirliti stjórnvalda eða þær lúta sameiginlegri stjórn útgerðarmanna og sjómanna samkvæmt sérstökum reglum;
- b. ná til stórs hluta skipverja sem hafa ekki meiri tekjur en faglærður starfsmaður; og
- c. eru í samræmi við viðeigandi ákvæði Samþykktar um lágmark félagslegs öryggis frá 1952, í tengslum við aðra tryggingarvernd þar sem hún á við.

Hámarkskröfur.

11. gr.

Þegar aðildarríki hefur skuldbundið sig til að beita ákvæðum þessarar greinar varðandi einhvern flokk almannatrygginga, eiga skipverjar og, þar sem það á við, ómagar þeirra og eftirlifendur, sem njóta verndar landslaga í aðildarríki, rétt á almannatryggingabótum, sem eru ekki minni, hvað varðar þau tilfelli sem bótaskyld eru, skilyrði fyrir bótum, bótafjárhæð og bótatíma en þær bætur sem tilgreindar eru:

- a. hvað varðar læknishjálp í 7. gr. a, 8. gr., 9. gr., 13. gr., 15. gr., 16. gr. og 17. gr. Samþykktar um læknishjálp og sjúkrabætur frá 1969;
- b. hvað varðar sjúkrabætur í 7. gr. b, 18. gr., 21. gr. (í tengslum við 22. eða 23. eða 24. gr.), 25. gr. og 26. gr. (1. og 3. mgr.) Samþykktar um læknishjálp og sjúkrabætur frá 1969;
- c. hvað varðar ellilífeyri í 15. gr., 17. gr. (í tengslum við 26. eða 27. eða 28. gr.), 18. gr., 19. gr. og 29. gr. (1. mgr.) Samþykktar um elli-, örorku- og eftirlifendabætur frá 1967;
- d. hvað varðar vinnuslysabætur í 6. gr., 9. gr. (2. og 3. mgr. (upphafssetningu)), 10. gr., 13. gr. (í tengslum við 19. eða 20. gr.), 14. gr. (í tengslum við 19. eða 20. gr.), 15. gr. (1. mgr.), 16. gr., 17. gr., 18. gr. (1. og 2. mgr.) (í tengslum við 19. eða 20. gr.) og 21. gr. (1. mgr.) Samþykktar um vinnuslysabætur frá 1964;
- e. hvað varðar fæðingarstyrki í 3. og 4. gr. Samþykktar um mæðravernd (endurskoðaðrar) frá 1952;
- f. hvað varðar örorkustyrki í 8. gr., 10. gr. (í tengslum við 26. eða 27. eða 28. gr.), 11. gr., 12. gr., 13. gr. og 29. gr. (1. mgr.) Samþykktar um elli-, örorku- og eftirlifendabætur frá 1967;
- g. hvað varðar eftirlifendabætur í 21. gr., 23. gr. (í tengslum við 26. eða 27. eða 28. gr.), 24. gr., 25. gr. og 29. gr. (1. mgr.) Samþykktar um elli-, örorku- og eftirlifendabætur frá 1967;
- h. hvað varðar atvinnuleysisbætur og fjölskyldubætur í hverri þeirri samþykkt sem gerð verður í framtíðinni þar sem miðað er við meiri kröfur en þær sem tilgreindar eru í 9. gr., staflidum c og f, sem allsherjarþing Alþjóðavinnuálastofnunarinnar hefur, eftir að samþykktin hefur gengið í gildi, viðurkennt að eigi við um þessa efnisgrein, með bókun sem gerð er í tengslum við umfjöllun um tiltekið siglingamálefni á dagskránni.

12. gr.

Aðildarríki er heimilt, í því skyni að uppfylla skilyrði staflíða a, b, c, e (hvað varðar læknishjálp), f, g eða h (atvinnuleysisbætur) í 11. gr., að taka tillit til verndar trygginga, sem ekki er kveðið á um í landslögum að séu skyldutryggingar fyrir skipverja, þegar slíkar tryggingar:

- a. eru háðar eftirliti stjórnvalda eða þær lúta sameiginlegri stjórn útgerðarmanna og sjómanna samkvæmt sérstökum reglum;
- b. ná til stórs hluta skipverja sem hafa ekki meiri tekjur en faglærður starfsmaður; og
- c. eru í samræmi við ákvæði þeirra samþykktar sem tilgreindar eru í framannefndum efnisgreinum 11. gr., í tengslum við aðra tryggingarvernd þar sem hún á við.

III. KAFLI

Ábyrgð útgerðarmanna.

13. gr.

Útgerðarmanni skal skylt að sjá skipverjum, sem þarfnast læknishjálpar á meðan þeir eru um borð í skipi eða hafa verið skildir eftir innan landamæra annars ríkis en fullgilds aðildarríkis vegna heilsufarsástands síns, fyrir:

- a. viðeigandi og fullnægjandi læknishjálp þar til þeir hafa náð heilsu á ný eða þar til þeir hafa verið sendir heim, hvort sem gerist fyrr;
- b. fæði og húsnæði þar til þeim tekst að fá vinnu við hæfi eða eru sendir heim, hvort sem gerist fyrr; og
- c. heimsendingu.

14. gr.

Skipverjar, sem vegna heilsufarsástands síns hafa verið skildir eftir innan landamæra annars ríkis en fullgilds aðildarríkis, skulu halda rétti sínum til fullra launa (að undanskildum kaupaukum) frá þeim tíma sem þeir voru skildir eftir þangað til þeim býðst hæfileg vinna, eða eru sendir heim eða tiltekinn tími er liðinn (eigi skemmri en 12 vikur), eftir því sem mælt er fyrir í lögum eða reglugerðum aðildarríkis þess eða heildarsamningum, hvort sem verður fyrir. Útgerðarmanni er ekki skylt að greiða skipverjum laun í slíkum tilvikum frá þeim tíma sem skipverjar eiga rétt á bótageiðslum samkvæmt landslögum fullgilds aðildarríkis.

15. gr.

Skipverjar, sem vegna heilsufarsástands síns hafa verið sendir heim eða settir í land innan landamæra fullgilds aðildarríkis, skulu halda rétti sínum til fullra launa (að undanskildum kaupaukum) frá þeim tíma þegar þeir voru sendir heim eða settir í land þangað til þeir hafa komist til heilsu á ný eða þangað til að liðnum tilteknum tíma (eigi skemmri en 12 vikum), svo sem mælt er fyrir í lögum eða reglugerðum aðildarríkisins eða heildarsamningum, hvort sem verður fyrir. Ef laun hafa verið greidd um einhvern tíma samkvæmt ákvæðum 14. gr. skal sá tími dreginn frá. Útgerðarmanni er ekki skylt að greiða skipverjum laun í slíkum tilvikum frá þeim tíma sem skipverjar eiga rétt á bótageiðslum samkvæmt landslögum fullgilds aðildarríkis.

IV. KAFLI

Vernd erlendra skipverja eða farandskipverja.

16. gr.

Eftirfarandi reglur skulu gilda um skipverja sem lúta eða hafa lotið landslögum eins eða fleiri aðildarríkja, svo og, þar sem það á við, um ómaga þeirra og eftirlifendur, hvað varðar sérhvern flokk almannatrygginga, eins og hann er skilgreindur í 3. gr., svo fremi hlutaðeigandi aðildarríki hafi í landslögum sínum ákvæði sem eiga við um skipverja.

17. gr.

Í því skyni að forðast lagaágreining og óheppilegar afleiðingar fyrir viðkomandi, annaðhvort vegna ónógrar tryggingarverndar eða óeðlilega margra framlaga, annarrar bótaskyldu eða bóta, skulu hlutaðeigandi aðildarríki ákveða hvaða landslög eiga við um skipverja samkvæmt eftirfarandi reglum:

- a. skipverjar skulu aðeins lúta landslögum eins aðildarríkis;
- b. að jafnaði skulu þetta vera:
  - landslög þess aðildarríkis þar sem skipið er skráð; eða
  - landslög þess aðildarríkis þar sem skipverji hefur búsetu;
- c. þrátt fyrir þær reglur sem tilgreindar eru í framangreindum staflíðum geta hlutaðeigandi aðildarríki ákveðið með samkomulagi sín á milli að beita öðrum reglum um það hvaða landslög eigi við um skipverja, til hagsbóta fyrir hlutaðeigandi menn.

18. gr.

Skipverjar, sem lúta landslögum aðildarríkis en eru ríkisborgarar annars aðildarríkis eða eru flóttamenn eða ríkisfangslausir menn sem búa innan landamæra aðildarríkis, skulu, samkvæmt nefndum landslögum, njóta jafnræðis á við ríkisborgara fyrrnefnds aðildarríkis, jafnt hvað varðar umfang tryggingar og réttar til bóta. Þeir skulu njóta jafnræðis hvað þetta varðar án nokkurra skilyrða um búsetu innan landamæra fyrrgreinds aðildarríkis, svo fremi ríkisborgarar þess njóti verndar án nokkurs slíks skilyrðis. Þessi regla skal einnig gilda, þar sem það á við, hvað varðar rétt ómaga og eftirlifenda skipverja til bóta hvert sem ríkisfang þeirra er.

19. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 18. gr. getur greiðsla óáunninna bóta verið háð því að bótaþegi hafi búið innan landamæra fullgilds aðildarríkis eða, þegar um eftirlifendabætur er að ræða, að hinn látni hafi búið þar um tíma sem má ekki ákveða að sé lengri en:

- a. sex mánuðir áður en bótakrafan er sett fram þegar um er að ræða atvinnuleysisbætur og fæðingarstyrk;
- b. fimm samfelld ár áður en bótakrafan er sett fram þegar um er að ræða örorkubætur eða fyrir dauða þegar um er að ræða eftirlifendabætur;
- c. tíu ár frá 18 ára aldri til eftirlaunaaldurs og má krefjast þess að þar af séu fimm ár áður en bótakrafa er sett fram þegar um er að ræða ellilífeyri.

20. gr.

Lög og reglugerðir, tilgreind í 13.—15. gr., sem varða ábyrgð útgerðarmanna í hverju aðildarríki, skulu tryggja jafnan rétt skipverja hvar sem þeir hafa búsetu.

21. gr.

Sérhvert aðildarríki skal leitast við að hafa samvinnu við öll önnur aðildarríki sem hafa komið sér upp kerfi til viðhalds áunnum réttindum, hvað varðar sérhvern flokk almanna-trygginga eins og hann er tilgreindur í 3. gr., og landslög ná til í sérhverju þessara aðildarríkja, til hagsbóta fyrir þá menn sem hafa sem skipverjar orðið að lúta landslögum eins aðildarríkis oftar en einu sinni eða landslögum téðra aðildarríkja til skiptis.

22. gr.

Í kerfi til viðhalds réttindum sem áunnist hafa, sbr. 21. gr., skal gera ráð fyrir því að lagður verði saman, að svo miklu leyti sem nauðsyn krefur, tryggingartími, starfstími eða búsetutími, eftir því hvað um er að ræða samkvæmt lögum hlutaðeigandi aðildarríkja, hvað varðar öflun, viðhald eða endurheimt réttinda, svo og, eftir atvikum, útreikningi bóta.

23. gr.

Í þeim kerfum um viðhald áunninna réttinda sem tilgreind voru í 21. gr. skal ákveðið eftir hvaða reglum skal farið við úthlutun ellilífeyris, örorku- og eftirlifendabóta, svo og, þar sem það á við, skiptingu tilheyrandi kostnaðar.

24. gr.

Sérhvert aðildarríki skal tryggja greiðslu örorku- og ellilífeyris og eftirlifendabóta í reiðufé, lífeyris vegna vinnuslysa og dauðsfalla, svo fremi réttur til slíkra bóta hafi verið áunninn samkvæmt landslögum þess, til bótaþega sem eru ríkisborgarar aðildarríkis eða flóttamenn eða ríkisfangslausir menn, hvar sem þeir hafa búsetu, og er þetta háð ráðstöfunum sem gerðar eru, ef nauðsyn krefur, með samkomulagi milli aðildarríkja eða hlutaðeigandi ríkja.

25. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 24. gr. skulu hlutaðeigandi aðildarríki, með samkomulagi sín í milli, ákveða, þegar um er að ræða óáunnar bætur, með hvaða skilyrðum slíkar bætur verða tryggðar bótaþegum sem búsettir eru utan landamæra fullgilds aðildarríkis.

26. gr.

Aðildarríki, sem hefur tekið á sig skyldur Samþykktar um jafnrétti innlendra og erlendra manna til almannatrygginga frá 1962, hvað varðar einn eða fleiri flokka almannatrygginga sem tilgreindir eru í 24. gr., en ekki skyldur Samþykktar um stofnun alþjóðlegs kerfis til viðhalds tryggingaréttindum frá 1982, er heimilt, hvað varðar sérhvern flokk sem það hefur tekið á sig skyldur fyrir í fyrrgreindu samþykktinni, að víkja frá ákvæðum 24. gr. og beita þess í stað ákvæðum 5. gr. þeirrar samþykktar.

27. gr.

Hlutaðeigandi aðildarríki skulu leitast við að taka þátt í kerfi til að viðhalda réttindum sem fengist hafa samkvæmt landslögum þeirra, hvað varðar sérhvern af eftirfarandi flokkum almannatrygginga sem landslög sérhvers þessara aðildarríkja ná til, hvað varðar skipverja: læknishjálp, sjúkrabætur, atvinnuleysisbætur, vinnuslysabætur aðrar en lífeyri og greiðslu vegna dauðsfalls, fjölskyldubætur og fæðingarstyrk. Með kerfum sem þessum skal tryggja slíkar bætur þeim mönnum sem hafa fasta búsetu eða búa um stundarsakir innan landamæra eins þessara aðildarríkja, annars en hlutaðeigandi aðildarríkis, með þeim skilyrðum og innan þeirra marka sem ákveðin verða með samkomulagi milli hlutaðeigandi aðildarríkja.

28. gr.

Ákvæði þessa kafla eiga ekki við um félagslega þjónustu og læknishjálp.

29. gr.

Aðildarríki mega víkja frá ákvæðum 16.—25. gr. og 27. gr., með því að gera sérstakar ráðstafanir með gagnkvæmum eða fjölhliða samkomulagi milli tveggja eða fleiri ríkja, með því skilyrði að það hafi ekki áhrif á réttindi og skyldur annarra aðildarríkja en veiti erlendum skipverjum eða farandskipverjum vernd almannatrygginga samkvæmt ákvæðum sem eru þeim, þegar á heildina er litið, a.m.k. jafnhagstæð og þau ákvæði sem gert er ráð fyrir í framannefndum greinum.

V. KAFLI

Lögfræðileg og stjórnskipuleg vernd.

30. gr.

Sérhver hlutaðeigandi maður hefur rétt til áfrýjunar ef honum er neitað um bætur eða kvörtun er borin fram vegna eðlis bótakröfu, stigs, upphæðar eða gæða.

31. gr.

Þar sem ráðuneyti, sem er ábyrgt fyrir löggjafarsamkomu, er falin ábyrgð á stjórnun lækniþjónustu, skal sérhver hlutaðeigandi maður hafa rétt til þess, auk áfrýjunarréttar, sem veittur er í 30. gr., að krefjast rannsóknar hlutaðeigandi yfirvalda á kvörtun sinni yfir því að honum hafi verið neitað um lækniþjónustu eða honum hafi þótt sú lækniþjónusta sem hann hefur fengið ekki vera nægjanlega góð.

32. gr.

Sérhvert aðildarríki skal gera ráðstafanir til þess að útkljá deilur á skjótan og ódýran hátt varðandi ábyrgð útgerðarmanna sem kveðið er á um í 13. og 15. gr.

33. gr.

Aðildarríkin skulu taka á sig almenna ábyrgð á greiðslu bóta samkvæmt þessari samþykkt og gera allar þær ráðstafanir sem nauðsynlegar eru í því skyni.

34. gr.

Aðildarríkin skulu taka á sig almenna ábyrgð á tilhlýðilegri stjórnun þeirra stofnana og þeirri þjónustu sem til þarf við að framfylgja ákvæðum þessarar samþykktar.

35. gr.

Þegar stjórnun er ekki falin stofnun, sem er undir eftirliti stjórnvalda eða ráðuneyti sem ber ábyrgð gagnvart löggjafarsamkomu:

- a. skulu fulltrúar þeirra skipverja sem verndar njóta eiga aðild að stjórnun samkvæmt reglum í landslögum;
- b. skal í landslögum, þar sem það á við, einnig gert ráð fyrir þátttöku fulltrúa útgerðarmanna;
- c. má í landslögum einnig gera ráð fyrir þátttöku fulltrúa stjórnvalda.

VI. KAFLI

Lokaákvæði.

36. gr.

Þessi samþykkt kemur í stað Samþykktar um sjúkratryggingar sjómanna frá 1936 og Samþykktar um félagslegt öryggi sjómanna frá 1946.

37. gr.

Formlegar fullgildingar á þessari samþykkt skulu sendar forstjóra Alþjóðavinnnumála-skrifstofunnar til skrásetningar.

38. gr.

1. Þessi samþykkt skal einungis bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnnumálastofnunarinnar sem hafa látið forstjóran skrá fullgildingar sínar.
2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið skráðar hjá forstjóranum.
3. Síðan gengur þessi samþykkt í gildi að því er snertir hvert aðildarríki tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

39. gr.

Sérhvert aðildarríki sem fullgildir þessa samþykkt skuldbindur sig til að beita henni á þeim svæðum þar sem það ber ábyrgð á alþjóðasamskiptum samkvæmt ákvæðum stofnskrár Alþjóðavinnnumálastofnunarinnar.

40. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að liðnum tíu árum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda forstjóra Alþjóðavinnnumálastofnunarinnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en ár er liðið frá skrásetningardegi hennar.
2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulíð, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil, og síðan getur það sagt þessari samþykkt upp að loknu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

41. gr.

1. Forstjóri alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar skráningu allra fullgildinga og uppsagna sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.

2. Þegar forstjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgildingarinnar, sem honum berst, skal hann vekja athygli þeirra á hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

42. gr.

Forstjóri alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar samkvæmt 102. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

43. gr.

Þegar stjórn alþjóðavinnumálaskrifstofunnar kann að álíta það nauðsynlegt skal hún leggja fyrir allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins endurskoðun hennar allrar eða hluta hennar.

44. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt sem breytir þessari samþykkt að öllu eða nokkru leyti, og sú samþykkt mælir ekki fyrir um á annan veg, þá skal:

- a. fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt *ipso jure* hafa í för með sér tafarlausa uppsögn þessarar samþykktar, þrátt fyrir ákvæði 9. gr. hér að framan, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim tíma þegar það gerist;
- b. aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt eftir að hin nýja samþykkt öðlast gildi.

2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru líður, halda gildi sínu hvað snertir form og efni í þeim aðildarríkjum sem hafa fullgilt hana en ekki hina nýju samþykkt.

45. gr.

Enskur og franskur texti þessarar samþykktar eru jafngildir.